

Motion till riksdagen

1988/89:T25

av Kenth Skårvik m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1988/89:134 om ändring i körkortslagen (1977:477), m.m.

Regeringen föreslår i propositionen att ändringar skall ske bl.a. i körkortslagen så att snabbare körkortsingripande skall kunna göras. Vidare föreslås åtgärder för att motverka de höga olyckstalen för oerfarna bilförare.

Folkpartiet anser det väsentligt att statsmakterna på alla sätt försöker bekämpa den brutalisering som under de senaste åren skett i trafiken. Det är viktigt att de trafikregler som finns respekteras. Vi tror att det bästa sättet att uppnå detta är att fler poliser syns ute bland trafikanterna. Den preventiva funktionen kan aldrig överskattas. Naturligtvis skall körkortet också återkallas för dem som gör sig skyldiga till allvarliga överträdelser av trafikreglerna.

Ur allmänpreventiv synvinkel är det efterstävansvärt att de som bryter mot en väsentlig trafikregel drabbas av en kraftig reaktion från samhällets sida. I det ligger dels att bötesbeloppen bör vara kännbara, dels att körkortet kan omhändertas och sedan återkallas. Vi har således ingen principiell invändning mot att polisen ges utökade möjligheter att omhänderta körkort.

Däremot anser vi att det förslag som regeringen i denna del lämnat ger utrymme för alltför mycket av godtycke. I körkortslagens 16§ 4 p. finns en rad trafikbrott nämnda. Det vore otillfredställande att i alla dessa fall överlåta till polisen att dels bedöma skuldfrågan, dels bedöma huruvida det är sannolikt att körkortet kommer att återkallas.

I vad gäller grova hastighetsöverträdelser är skuldfrågan i de allra flesta fall klar och praxis avseende körkortsingripandet entydig. De övriga överträdelserna som nämns i paragrafen är inte lika lättbedömda vare sig i fråga om eventuell skuld eller körkortsdomstols reaktion. Folkpartiet kan därför inte biträda regeringens förslag att ge polisen rätt att i dessa fall omhänderta körkortet. Polisens möjlighet till detta bör inskränka sig till fall då bilföraren är misstänkt för hastighetsöverträdelse.

Generellt sett är det av vikt att den tid som förflyter mellan ett trafikbrott och ett eventuellt körkortsingripande blir så kort som möjlig. Det vore därför värdefullt om polis och åklagare kunde behandla de trafikbrott som kan resultera i körkortsingripande med förtur. På det sättet skulle samhällets reaktion på brottet kunna komma tämligen omgående.

I propositionen redogör föredragande statsråd för de överväganden som skett angående trafiknykerhetsbrotten. I dessa delar förslås ingen ändring av nuvarande lagstiftning. Folkpartiet har i olika sammanhang, nu senast i

anledning av regeringens proposition (1988/89:118), anförd att all alkoholförtäring bör vara förbjuden i samband med bilkörning. Mot den bakgrunden anser vi att även körkortslagstiftningen bör präglas av en mycket allvarlig syn på trafiknykterhetsbrotten. Vi föreslår sålunda att den möjlighet som finns enligt 22§ andra stycket körkortslagen att i stället för återkallelse av körkortet meddela varning, om omständigheterna är mildrande, tas bort. Körkortet skall *alltid* återkallas för dem som fällts till ansvar för trafiknykterhetsbrott.

Regeringen föreslår vidare att en utbyggd lämplighetsprövning skall ske för dem som dömts för rattfylleri när dessa söker om nytt körkort. Ett sådant system tycker vi är lämpligt. Det är naturligtvis nödvändigt att körkortsmyndigheterna får ett så komplett beslutsmaterial som möjligt. Den utbyggda lämplighetsprövningens resultat bör därför noga följas av regeringen.

Införande av en provotid för unga körkortsinnehavare är något som folkpartiet tidigare föreslagit. Av stor vikt är självfallet att bilskolorna och trafikinspektörerna i samband med körkortsutbildningen betonar vikten av omdöme och hänsyn i trafiken.

Äldre bilförare är i likhet med unga förare en grupp som är överrepresenterad i olycksstatistiken. Vi har inget att invända mot förslaget att lagfästa läkares skyldighet att till länsstyrelsen anmäla om en körkortsinnehavare av medicinska skäl är olämplig som bilförare. Det är självfallet av vikt att de olika länsstyrelsernas hantering av anmälningarna blir likadan över hela landet. Vi anser vidare att det vore värdefullt för äldre bilförare att få möjlighet att genomgå vidareutbildning. Trafiksäkerhetsverket bör således ges i uppdrag att, t.ex. tillsammans med studieförbunden, utarbeta kursmaterial för studiecirklar riktade till äldre bilförare.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställs

1. att riksdagen beslutar att polisens utökade rätt till omhändertagande av körkort skall inskränka sig till hastighetsöverträdelser,
2. att riksdagen beslutar att upphäva 22§ andra stycket körkortslagen,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om möjligheten för äldre bilförare att erhålla vidareutbildning.

Stockholm den 17 april 1989

Kenth Skärvik (fp)

Hugo Bergdahl (fp)

Anders Castberger (fp)

Ingrid Hasselström Nyvall (fp)

Mot. 1988/89
T25